

Raadsavond	3-12-2018
Registratienummer	(in te vullen door griffie)
Portefeuillehouder	Y. Peters-Adrian
Opsteller	M. de Kraker, 06-15 093 226 (marco.de.kraker@rhdhv.com)
Onderwerp	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Kaag en Braassem 2019-2023

Beslispunten

- 1) Het GRP vast te stellen en de financiële consequenties voor de rioolheffing 2019 mee te nemen in de berekening van de tarieven rioolheffing 2019
- 2) Voorgestelde klimaatadaptatiemaatregelen in een periode van 10 jaar uit te voeren;
- 3) Inwoners actief te stimuleren mee te werken aan projectmatige afkoppeling van verhard oppervlak van de gemengde riolering;
- 4) De bestaande reserve riolering op te laten gaan in de bestaande egalisatievoorziening riolering.

Wat willen we bereiken

In het GRP is vastgelegd hoe Kaag en Braassem in de periode 2019-2023 invulling geeft/wenst te geven aan de zorgplichten:

- a. Afvalwater. De doelmatige inzameling en het transport van het stedelijke afvalwater (huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, eventueel gemengd met hemelwater en/of grondwater), dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen;
- b. Hemelwater. De doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
- c. Grondwater. Het in openbaar gebied treffen van doelmatige maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

Wat gaan we daarvoor doen

Naast de diverse reguliere werkzaamheden vallend onder de exploitatie worden daarvoor de komende jaren onderzoeken en investeringen (vervangings- en verbeteringsmaatregelen) uitgevoerd ten behoeve van het taakveld riolering. Nadruk ligt op klimaatadaptatie en participatie van inwoners.

De uit te voeren maatregelen zijn weergegeven op pagina 4 en 5.

Inleiding

Het huidige GRP heeft een planperiode tot en met 2018, waardoor door de gemeenteraad een nieuw GRP vastgesteld dient te worden.

Onderbouwing

In het GRP is vastgelegd hoe Kaag en Braassem invulling geeft/wenst te geven aan de zorgplichten:

- d. Afvalwater. De doelmatige inzameling en het transport van het stedelijke afvalwater (huishoudelijk afvalwater, bedrijfsafvalwater, eventueel gemengd met hemelwater en/of grondwater), dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen;
- e. Hemelwater. De doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
- f. Grondwater. Het in openbaar gebied treffen van doelmatige maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

Kaag en Braassem werkt ten aanzien van het taakveld riolering volgens de landelijke gebruikelijke methodiek, waarbij de volgende aspecten worden gehanteerd:

- Aspect 1: inzameling van het binnen het gemeentelijk gebied geproduceerde afvalwater
 - Aspect 2: doelmatig omgaan met de inzameling van hemelwater
 - Aspect 3: transport van het ingezamelde afvalwater naar een geschikt lozingspunt
 - Aspect 4: voorkomen van vuiluitworp naar bodem, grond- en oppervlaktewater
 - Aspect 5: minimale overlast voor de omgeving
 - Aspect 6: effectief rioleringsbeheer
 - Aspect 7: invulling geven aan de grondwaterzorgplicht
-
- Vanuit de Wet milieubeheer dient de gemeente te beschikken over een actueel en door de gemeenteraad vastgesteld GRP
 - De gemeente heeft drie zorgplichten (afvalwater, hemelwater en grondwater) waaraan invulling gegeven dient te worden in het GRP
 - Klimaatadaptatie speelt een grote rol, aangezien (vervangings) investeringen voor decennia gedaan worden.
 - Door inwoners actief te betrekken en op kosten van de gemeente in projectverband particuliere oppervlakken af te koppelen, worden bewustwording en effect vergroot.
 - De maatregelen dragen bij aan een toekomstgerichte leefomgeving
 - Voorgesteld wordt de rioolheffing geleidelijk te laten stijgen en hiervoor in de planperiode circa 5% van het saldo van de voorziening in te zetten.

Uitvoering

Kosten

Ten opzichte van de begroting 2019 bedragen de aanvullende exploitatielasten circa € 90.000 per jaar (structureel). Daarnaast leiden de aanvullende investeringen in de planperiode ten aanzien van klimaatadaptatie (€ 300.000 per jaar) en particuliere afkoppeling (€ 50.000 per jaar) tot extra kapitaallasten.

Voorgesteld wordt een deel van het saldo uit de reserve in te zetten om de stijging van de rioolheffing te beperken tot 1,0% per jaar exclusief indexatie.

Het saldo van de voorziening (dat voornamelijk dient om oplopende kapitaallasten in de nabije toekomst op te vangen) loopt in de planperiode van het GRP terug van € 5,4 tot € 5,1 miljoen.

Participatie en tijdlijn

De raadsfracties zijn tijdens een raadssessie in juli 2018 bijgepraat over het GRP en het functioneren van het rioleringsstelsel nu en in de toekomst met het oog op klimaatverandering. De verzamelde input van de fracties is gebruikt voor het opstellen van het GRP.

Hoogheemraadschap van Rijnland is in een vroegtijdig stadium betrokken als waterpartner; de reactie van HHR op het GRP is als bijlage toegevoegd.

Het GRP heeft een planperiode van 2019 tot en met 2023. Jaarlijks wordt de feitelijke rioolheffing vastgesteld tijdens de begrotingsbehandeling, waarbij het GRP geldt als leidraad.

Risico's

De benodigde ontwikkeling van de rioolheffing is exclusief (onvoorziene) jaarlijkse indexatie van lonen en prijzen.

Het voornaamste risico is gelegen in de stijgende prijzen binnen de GWW-sector (zowel de grondstofprijzen als de aanneemprijzen).

Daarnaast kunnen uitvoeringskosten hoger uitvallen door (bovengemiddelde) onvoorziene omstandigheden, zoals bodemverontreinigingen en wetgeving hieromtrent, veranderende wetgeving m.b.t. milieu en duurzaamheid (denk aan materiaalgebruik).

Duurzaamheid

In het GRP wordt een scala aan maatregelen voorgesteld die in meer of mindere mate bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Hoofdstuk 8 van het GRP is gewijd aan duurzaamheid; geconcludeerd wordt dat het energieverbruik binnen taakveld Riolering (2016) te vergelijken is met de productie van circa 2.350 zonnepanelen (of 10% van de jaarproductie van een windmolen 3MW turbine). De in 2017 gerealiseerde energiereductie is vergelijkbaar met productie van ruim 900 zonnepanelen.

Met de in dit hoofdstuk opgenomen maatregelen wordt een forse duurzaamheidswinst behaald.

Evaluatie

Jaarlijks vindt er een financiële verantwoording van het GRP plaats (terugkoppeling via jaarrekening) en in 2021 een tussenevaluatie (terugkoppeling aan de raad). Deze werkzaamheden zijn in de maatregelentabel behorende tot het GRP opgenomen als respectievelijk ALG1 en ALG2.

Roelofarendsveen, datum b&w-besluit

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,

M.E. Spreij

de burgemeester,

mr. K.M. van der Velde-Menting

Bijlagen behorend bij het voorstel

- 1) Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Kaag en Braassem 2019-2023
- 2) Bijlagenrapport van GRP 2019-2023

Bijlagen ter inzage

Niet van toepassing

Maatregelen en investeringen (samenvatting)

Samenvatting van de maatregelen

Nr.	Omschrijving maatregel	Jaar uitvoering	Kosten per jaar	Wijze bekostiging
Afvalwaterzorgplicht				
A1	Pilot analyseren functioneren drukrioolstelsel	2019	€ 7.500	exploitatie (eenmalig)
A2	Jaarlijks onderzoek functioneren drukrioolstelsel	2020-2023	€ 7.500	exploitatie (jaarlijks)
A3	Optimaliseren drukrioolstelsels (n.a.v. A1-A2)	PM		investering
A4	Opsporen en (laten) herstellen HWA op drukriolering	2019-2023	intern	exploitatie (bestaand)
A5	DWAAS/HAAS onderzoek (initiatief HHR)	2020	PM	exploitatie (eenmalig)
A6	Reiniging en inspectie vrijvervalriolering	jaarlijks	€ 65.000	exploitatie (bestaand)
A7	Inmeten geometrie riolering (alle putten)	2021	€ 35.000	exploitatie (eenmalig)
A8	Onderhoudskosten IBA's vanaf 2019	jaarlijks	€ 3.000	exploitatie (jaarlijks)
A9	Onderzoek ombouw bestaande IBA systemen	2022	€ 2.500	exploitatie (eenmalig)
A10	Preventief beheer en onderhoud pompen en gemalen (incl. BRL/NEN)	jaarlijks		exploitatie (bestaand)
	Levering pompen beschouwen als investering			
A11	Aanstellen installatie-, werkverantwoordelijke en ploegleider	2019	intern	exploitatie (bestaand)
A12	Opleiding installatie-, werkverantwoordelijke en ploegleider	2019	€ 7.500	exploitatie (eenmalig)
A13	Beheer en onderhoud randvoorzieningen (jaarlijks)	jaarlijks	€ 4.000	exploitatie (jaarlijks)
A14	Rioolvervanging inclusief relining	2019-2023	€ 1.740.000	investering (50 jr)
A15	Pers- en drukriolering vervanging (leidingen)	na planperiode	-	investering (50 jr)
A16	Gemalen bouwkundige vervanging	2019-2023	€ 60.000	investering (40 jr)
A17	Gemalen elektromechanische vervanging (incl RVZ)	2019-2023	€ 180.000	investering (15 jr)
A18	Pompunits bouwkundige vervanging	2019-2028	€ 127.000	investering (40 jr)
A19	Pompunits elektromechanische vervanging	2019-2023	€ 361.000	investering (15 jr)
A20	Centrale verdeelkasten bouwkundige vervanging	2019-2023	€ 12.000	investering (40 jr)
A21	Centrale verdeelkasten binnenwerk vervanging	2019-2023	€ 10.000	investering (15 jr)
A22	Randvoorzieningen bouwkundige vervanging	na planperiode	-	investering (40 jr)
A23	Vervangen hijskettingen	jaarlijks	€ 2.250	exploitatie (jaarlijks)
A24	IBA's vervanging	na planperiode	-	investering (15 jr)

Nr.	Omschrijving maatregel	Jaar uitvoering	Kosten per jaar	Wijze bekostiging
Hemelwaterzorgplicht				
H1	Watersysteemanalyse	2019 (deel 1)	€ 25.000	exploitatie (eenmalig)
		2020 (deel 2)	€ 25.000	exploitatie (jaarlijks)
H2-1	BRP Maatregelen categorie 1 tot en met 3	2019-2023	€ 216.700	investering
H2-2	BRP Maatregelen cat. 4 (meeliften)	2019-2028	€ 81.900	investering
H3	Hemelwaterstructuurplan	2019	€ 20.000	exploitatie (eenmalig)
H4	Onderzoek lamellenfilters	2021	€ 2.500	exploitatie (eenmalig)
H5	Onderzoek ombouw verbeterd naar gescheiden stelsel	2021	€ 3.000	exploitatie (eenmalig)
H6	Particuliere afkoppeling bij aanleg gescheiden stelsel	jaarlijks	€ 50.000	investering
H7	Tussenevaluatie participatiegraad particuliere afkoppeling	2022	Intern	exploitatie (bestaand)
Grondwaterzorgplicht				
G1	Grondwateradvies, inclusief controle en sturing op ontwerpen/handhaving	Jaarlijks	-	exploitatie (jaarlijks)
G2	Beheer en onderhoud grondwatervoorzieningen	Jaarlijks	€ 2.500	exploitatie (jaarlijks)
G3	Gebruiken risicokaarten bij verhelpen en voorkomen grondwateroverlast/onderlast	Jaarlijks	-	
G4	Inhuur extern bureau voor onderzoek n.a.v. meldingen	Jaarlijks	€ 10.000	exploitatie (jaarlijks)
G5	Initiatief onderzoek grondwateronderlast (extern)	Jaarlijks	€ 2.000**	exploitatie (jaarlijks)
G6	Inrichten grondwaterloket / website en voorlichting	Jaarlijks	€ 2.000	exploitatie (jaarlijks)
G7	Onderhoud en exploitatie basis grondwatermeetnet	Jaarlijks	€ 10.000	exploitatie (jaarlijks)
G8	Uitbreiding grondwatermeetnet (aanleg)	Jaarlijks	€ 5.000	exploitatie (jaarlijks)
G9	Calamiteiten (uitgangspunt is 1 calamiteit per jaar)	Jaarlijks	- PM-	
G10	Actualiseren (1x per 5 jaar) grondwaterbeleid	Jaarlijks	€ 1.000**	exploitatie (jaarlijks)
G11	Aanleg grondwatervoorzieningen (zoals drainage)***	Jaarlijks	-PM-	
G1-11	Benodigde tijdbesteding (uren gemeentelijk of extern medewerker)	Jaarlijks	204 uur intern 140 uur extern	exploitatie (bestaand) onderdeel van ALG 3
Algemeen				
ALG1	Tussenevaluatie GRP	2021	€ 7.500	exploitatie
ALG2	Jaarlijkse financiële verantwoording GRP	Jaarlijks	Interne kosten	exploitatie
ALG3	Post inhuur derden ophogen, ook voor Grondwater (totaal 750 uur per jaar, regie)	Jaarlijks	€ 38.600	exploitatie (jaarlijks)
ALG4	Nieuw GRP	2023	€ 25.000	exploitatie
ALG5	Omgevingsvisie	2020	€ 10.000	exploitatie